

[Industriministeren]

alene herigennem ikke kan tilvejebringes de nødvendige forudsætninger for, at industrien kan indfri forventningerne om at vende de senere års stagnation til fornyet ekspansion og herigennem give det nødvendige bidrag til genskabelse af valutarisk ligevægt og en rimelig beskæftigelsesgrad. Med dette for øje må begrebet industripolitik ses i et langt videre perspektiv.

Industriens berøringsflade med det øvrige samfund spænder ifølge sagens natur overordentlig vidt, og industriens arbejdsvilkår og produktionsformåen afhænger af samspillet mellem industrien og en lang række faktorer bestemt helt eller delvis af forholdene uden for industrien.

Væsentligst i den forbindelse er virkningerne på efterspørgslen efter industriens produkter af den generelle økonomiske politik, der føres på hjemmemarkedet, og af konjunktur- og efterspørgselsforholdene på industriens vigtigste eksportmarkeder. I de nærmest kommende år må der som tidligere omtalt påregnes stagnerende eller kun svagt stigende efterspørgsel såvel på hjemmemarkedet som på eksportmarkederne. Øget produktion kan under disse forhold kun muliggøres ved at vinde øgede markedsandele på hjemmemarkedet i konkurrence med importerede industrivarer og på eksportmarkederne. Muligheden for, at industrien kan indfri forventningerne om stigende produktion og eksport, er derfor på det nøjeste knyttet til nødvendigheden af en stadig forbedring af de eksporterende og importkonkurrerende virksomheders konkurrenceevne.

Målt i markedsandele har dansk industris konkurrenceevne udvist et fald på hjemmemarkedet op til midten af 1970'erne. Dette fald blev vendt til en stigning for et par år siden. På eksportmarkederne er en tilsvarende negativ tendens først blevet vendt inden for det seneste år. Devalueringen i 1979 og det forhold, at der var politisk grundlag for i forståelse med arbejdsmarkedets parter at gennemføre indkomstpoltiske foranstaltninger, der holdt igen på indkomst- og omkostningsudviklingen, har utvivlsomt haft en meget positiv betydning for denne vending. Devalueringen afbødede det forhold, at Danmark op igennem 1970'erne faktisk havde haft en stigende kronekurs samt udviste stor stigning i timelønnen i sammenligning med vore vigtigste samhandelspartnere. Konkur-

renceevnen afhænger imidlertid også af produktivetsudviklingen, og denne har for dansk industri ligget blandt de højeste sammenlignet med industrien i vore vigtigste samhandelslande. Produktivetsudviklingen er dog ligesom i andre lande blevet svækket i de seneste år som en følge dels af en faldende udnyttelse af produktionsfaktorerne, dels af det faldende investeringsniveau, og medmindre væksten i investeringerne kan genskabes, må det på længere sigt befrygtes, at produktivetsudviklingen vil gå i stå.

Omkostningsudviklingen er afhængig af en lang række faktorer, hvor de direkte eller indirekte lønafhængige omkostninger og omkostningerne ved kapitalfremskaffelse til finansiering af drift og investeringer spiller en væsentlig rolle. Hertil kommer, at industriens arbejdsvilkår på en lang række andre områder er afhængig af den politik, der føres af regering og folketing. Væsentlige i den forbindelse er erhvervsskattepolitikken, uddannelses- og forskningspolitikken, arbejdsmarkedspolitikken, miljøpolitikken og den øvrige offentlige infrastrukturpolitik.

Denne brede sammenhæng betyder, at det næppe er realistisk at forestille sig, at det vil være muligt at fastlægge et industrielt udviklingsprogram som en engangsoperation. Snarere vil der være tale om en proces, hvor man på alle i denne sammenhæng betydningsfulde områder må opprioritere nødvendigheden af at forbedre industriens forudsætninger for at bryde de senere års stagnation og fremkalde en ny vækst af et omfang, der muliggør gradvis i løbet af 1980'erne at genskabe valutarisk og beskæftigelsesmæssig balance. I fremtidige industripolitiske redegørelser vil det derfor være nødvendigt at følge denne problemstilling op.

En række foranstaltninger med dette sigte er allerede gennemført som led i beslutninger i 1979 og 1980.

I sammentrængt form anføres i det følgende hovedpunkterne i det arbejdsprogram, hvorpå regeringen agter at basere sine overvejelser om en erhvervspolitik med dette generelle sigte.

1. Teknologi.

For industriens udvikling i 1980'erne er en effektiv og samfundsrelevant udnyttelse af moderne teknologi afgørende. Teknologipoli-